

EDUSKUNNAN VASTAUS 6/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (HE 100/2009 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus ennakkovalvonnan keventämishankkeessaan ryhtyy myös toimenpiteisiin ympäristönsuojelun jälkivalvonnan tehostamiseksi selvittämällä valvontamaksun käyttöönottamista ja jälkivalvonnan sisällöllistä kehittämistä.

Valiokuntakäsittely

Ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 1/2010 vp).

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä helmikuuta 2000 annetun ympäristönsuojelulain (86/2000) 12 §, 19 §:n 1 momentti, 27 ja 30 §, 10 luvun otsikko, 64 §:n 1 momentti, 65 ja 85 § sekä 90 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 27 § osaksi laissa 1590/2009, 64 §:n 1 momentti laissa 252/2005 ja 65 § osaksi laeissa 934/2003 ja 1676/2009 sekä mainitussa laissa 1590/2009, ja
lisätään lakiin uusi 30 a § ja 90 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

12 §

Eräät toiminnot

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa seuraavia toimialoja ja toimintoja koskevia tarkempia säännöksiä ympäristön pilaantumisen vaaran ehkäisemiseksi:

1) polttoaineteholtaan enintään 20 megawatin sähköä tai lämpöä tuottava laitos tai kattilalaitos sekä kaasua tai öljyä polttoaineena

käyttävä polttoaineteholtaan alle 50 megawatin laitos tai kattilalaitos;

2) asfalttiasema;

3) polttonesteiden jakeluasema;

4) toiminta, jossa käytetään haihtuvia orgaanisia yhdisteitä;

5) muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu polttoaineteholtaan yli 20 mutta alle 50 megawatin sähköä tai lämpöä tuottava laitos tai kattilalaitos;

6) jätteen laitosmainen ja ammattimainen hyödyntäminen ja käsittely;

7) maa-, karja-, turkis- ja metsätalous;

8) turvetuotanto;

9) kalankasvatus;

10) kivenmurskaamo, kivenlouhimo ja muu kivenlouhinta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut säännökset voivat, sen lisäksi mitä 11 §:ssä säädetään, koskea:

1) päästöjä ympäristöön sekä niiden ja niistä aiheutuvien haitallisten vaikutusten rajoittamista;

2) toimintojen sijoittumiseen liittyviä ympäristönsuojeluvaatimuksia, toiminnan sijoittumisen edellytyksiä eri alueilla ja vähimmäisetäisyyskäsiä altistuviin kohteisiin;

3) päästöjen ja niiden leviämisen ehkäisemiseksi, onnettomuuksien tai niiden vaaran ehkäisemiseksi ja energiatehokkuuden turvaamiseksi käytettäviä menetelmiä, laitteita, rakennuksia ja rakennelmia;

4) toiminnan laajuutta ja toiminta-aikoja;

5) jätteiden käsittelyä ja hyödyntämistä;

6) tarkkailua ja toiminnanharjoittajan velvollisuutta antaa tietoja viranomaiselle;

7) toiminnan lopettamisen jälkeisiä toimia;

8) muita toimia 41—43, 45 ja 46 §:ssä säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetulla valtioneuvoston asetuksella säädetään myös siitä riittävästä ajasta, jonka kuluessa toiminnanharjoittajan, jolla on asetuksen tullessa voimaan ympäristölupa asetuksessa tarkoitettuun toimintaan, on saatettava toimintansa asetuksen vaatimusten mukaiseksi.

19 §

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset

Kunnanvaltuusto voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä (*kunnan ympäristönsuojelumääräykset*). Määräykset eivät voi koskea tämän lain mukaan luvanvaraista toimintaa eivätkä 30 §:n 3 momentissa, 62 §:ssä tai 78 §:n 2 mo-

mentissa tarkoitettua toimintaa tai puolustusvoimien toimintaa. Kunnan ympäristönsuojelumääräykset eivät myöskään voi koskea toimintaa, jonka ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa ja joka rekisteröidään tietojärjestelmään siten kuin 65 §:n 1 tai 2 momentissa säädetään.

27 §

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja Suomen ympäristökeskus ylläpitävät ympäristönsuojelun tietojärjestelmää, joka sisältää tarpeelliset tiedot:

1) tämän lain mukaisista ympäristölupaviranomaisten ja valvontaviranomaisten päätöksistä;

2) tämän lain mukaan rekisteröityistä toiminnoista;

3) lupiin ja ilmoituksiin liittyvistä raporteista ja tarkkailusta;

4) jätelain mukaiseen jätetiedostoon merkittävistä seikoista;

5) tämän lain täytäntöönpanoon liittyvästä ympäristön tilan seurannasta ja tutkimuksista;

6) ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa käytetyistä kemikaaleista, syntyvistä päästöistä ja jätteistä sekä vastaanotetuista jätteistä;

7) muista tämän lain täytäntöönpanon kannalta tarpeellisista seikoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtivat siitä, että tietojärjestelmään merkitään niille 65 §:n nojalla toiminnoista rekisteröintiä varten ilmoitettavat tiedot.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovollisuuden estämättä kunnan on toimitettava ympäristönsuojelun tietojärjestelmään hallussaan olevat 1 momentin mukaiset tiedot. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksettua käyttöönsä tietojärjestelmästä valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot.

Rekisteriin tallennettujen henkilötietojen salassapidosta ja luovuttamisesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa sekä henkilötietojen muusta käsittelystä henkilötietolaissa (523/1999). Rekisteriin merkityt henkilötiedot säilytetään viisi vuotta toiminnan päättymisen jälkeen.

4 luku

Ympäristöluvan tarve

30 §

Poikkeus luvanvaraisuudesta

Ympäristölupaa ei tarvita 12 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettuun toimintaan, jonka ympäristönsuojeluvaatimukset on säädetty 12 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella. Toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Toiminnan rekisteröinnistä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään säädetään 65 §:ssä.

Jos 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan on ympäristölupa, kun valtioneuvoston asetus tulee sovellettavaksi, ympäristölupa raukeaa, ellei toimintaan ole kuitenkin oltava ympäristölupa 4 momentin nojalla.

Lupaa ei myöskään tarvita koeluonteiseen lyhytaikaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla raaka- tai polttoainetta, valmistus- tai polttomenetelmää tai puhdistuslaitetta taikka hyödyntää tai käsitellä jätettä laitospäisesti tai ammattimaisesti tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi.

Ympäristölupa vaaditaan kuitenkin aina toimintaan, joka:

1) on 28 §:n 2 momentin 1—3 tai 5 kohdassa taikka 29 §:ssä tarkoitettua;

2) sijaitsee tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella;

3) todennäköisesti aiheuttaa luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitettuja seurauksia;

4) on osa luvanvaraista ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa.

30 a §

Poikkeus eräiden jätteen käsittely- ja hyödyntämistoimintojen luvanvaraisuudesta

Ympäristölupaa ei tarvita 28 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun jätteiden hyödyntämiseen eikä käsittelyyn silloin, kun kysymyksessä on:

1) maa- ja metsätaloudessa syntyvän luonnonmukaisen vaarattoman kasviperäisen jätteen hyödyntäminen tai käsittely maa- ja metsätaloudessa;

2) maa- ja kiviainesten ottamisessa taikka rakennus- tai maa- ja vesirakentamistoiminnassa syntyvän pilaantumattoman maa- ja kiviainesjätteen hyödyntäminen tai käsittely ottamis- tai rakennuspaikalla taikka muulla rakentamispaikalla, jossa jäte hyödynnetään tai käsitellään jätelain vastaavat vaatimukset täyttävän hyväksytyt suunnitelman tai luvan mukaisesti;

3) vaarattomaksi käsitellyn jätevesi- ja sako-kaivolietteen taikka lannan tai vaarattoman tuhkan tai kuonan hyödyntäminen lannoitevalmisteenä;

4) 103 a §:ssä tarkoitettussa toiminnassa syntyvän pysyvän jätteen, pilaantumattoman maa-aineksen ja turvetuotannossa syntyvän kaivannaisjätteen sijoittaminen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti muuhun paikkaan kuin 103 b §:ssä tarkoitettuun suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavalle kaivannaisjätteen jätealueelle.

Ympäristölupaa ei myöskään tarvita muuhun 28 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun jätteiden hyödyntämiseen tai muiden kuin ongelmajätteiden käsittelyyn syntypaikalla, jos näiden toimintojen ympäristönsuojeluvaatimuksista on säädetty valtioneuvoston asetuksella jätelain 18 §:n tai tämän lain 12 §:n 1 momentin nojalla.

Jos tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan on ympäristölupa, kun 12 §:n 1 momentin nojalla annettu valtioneuvoston asetus tulee sovellettavaksi, ympäristölupa raukeaa.

10 luku

Ilmoitukset eräissä tilanteissa ja toiminnan rekisteröinti

64 §

Ilmoituksen käsittely

Viranomaisen on 60—62 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen johdosta annettava päätös, jossa voidaan antaa tarpeellisia määräyksiä toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä, toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille sekä toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämisestä. Viranomainen voi kieltää tai keskeyttää muun kuin luvan nojalla harjoitetun toiminnan, jos yleiselle tai yksityiselle edulle aiheutuvia huomattavia haittoja ei voida määräyksillä riittävästi vähentää. Päätös annetaan julkipanon jälkeen, ja siitä on tiedotettava siten kuin 53 ja 54 §:ssä säädetään ympäristölupapäätöksen antamisesta ja tiedottamisesta.

65 §

Toiminnan rekisteröinti

Edellä 30 §:n 1 momentissa tarkoitetusta toiminnasta, johon ei 30 §:n 4 momentin nojalla tarvita ympäristölupaa, on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 27 §:n mukaiseen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 90 päivää ennen toiminnan aloittamista.

Muusta kuin 1 momentissa tarkoitetusta toiminnasta, johon ei tarvitse hakea ympäristölupaa, on ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista 27 §:n mukaiseen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten, jos:

1) toiminta on 30 a §:n 2 momentissa tarkoitettua;

2) toiminnassa käytetään valtioneuvoston asetuksessa säädettyä haitallista ainetta;

3) toiminnasta voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa ja toiminnan päästöjen ehkäisemisen vähimmäistasosta tai muusta ympäristönsuojeluvaatimusten vähimmäistasosta on säädetty valtioneuvoston asetuksella.

Ilmoituksessa on oltava rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta, toiminnasta ja sen sijainnista sekä vaikutuksista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä. Viranomainen ilmoittaa toiminnan rekisteröinnistä ilmoituksen tekijälle.

Satamasta on ilmoitettava ympäristönsuojelun tietojärjestelmään siten kuin siitä säädetään merenkulun ympäristönsuojelulaissa (1672/2009). Ilmoituksen tulee sisältää jätehuoltosuunnitelma, jota on noudatettava sen jälkeen, kun satama on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Rekisteröinnistä ja ilmoituksesta jätehuoltosuunnitelmasta on lähetettävä tieto kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Rekisteröidyn toiminnan on täytettävä valtioneuvoston asetuksessa säädetty tai 26 §:n mukaisessa suunnitelmassa asetetut vaatimukset. Toiminnasta on annettava valvontaviranomaiselle seurantaa varten tarpeelliset tiedot. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä toiminnan seurannasta.

Jos ympäristölupa raukeaa 30 §:n 2 momentin tai 30 a §:n 3 momentin nojalla, viranomainen rekisteröi toiminnan 27 §:n mukaiseen tietojärjestelmään ja ilmoittaa siitä toiminnanharjoittajalle.

85 §

Määräys pilaantumisen ehkäisemiseksi

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys ei voi koskea luvanvaraista toimintaa eikä 65 §:ssä tarkoitettua rekisteröityä toimintaa. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys.

90 §

Toiminnan lopettamisen jälkeiset velvoitteet

Luvanvaraisen toiminnan tai 30 §:n 1 momentissa tarkoitetun toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta.

Ennen kuin ympäristönsuojelun tietojärjestelmään 65 §:n 1 momentin nojalla rekisteröity toiminta päättyy, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on toimitettava suunnitelma toiminnan lopettamiseksi tarvittavista toimista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehty merkintä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään vastaa rekisteröintiä.

Laki

eräistä naapuruussuhteista annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä naapuruussuhteista 13 päivänä helmikuuta 1920 annetun lain (26/1920) 19 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 90/2000, seuraavasti:

19 §

Jos rasitus aiheutuu toiminnasta, joka on ympäristönsuojelulain mukaan luvan- tai ilmoituksenvaraista tai josta on tehtävä mainitun lain 65 §:n mukainen ilmoitus rekisteröintiä varten,

sitä ei saa määrätä poistettavaksi tämän lain nojalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

terveydensuojelulain 51 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/1994) 51 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 89/2000, seuraavasti:

51 §

Terveydensuojelua koskevat määräykset

Kunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveyshaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi. Jos toiminta on ympäristönsuojelulain nojalla luvan- tai ilmoituksenvaraista tai siitä on tehtävä mainitun lain

65 §:n nojalla ilmoitus rekisteröintiä varten, määräyksen antaa mainitun lain mukainen viranomainen noudattaen mitä ympäristönsuojelulais-
sa säädetään.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20 .

Helsingissä 26 päivänä helmikuuta 2010